

עֲשֵׂר וְשָׁלוֹם וְאַרְיִכוֹת יָמִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָמְרוּ לוֹ: מֵאֲחֵר
שֶׁהֵם רָשָׁעִים, לָמָּה יֵשׁ לָהֶם אֶת
כָּל הַכְּבוֹד הַזֶּה? אָמַר לָהֶם:
הַטּוֹבָה הַזֹּאת שֶׁלָּהֶם הִיא הַכֵּל
וְרַעוּת רִיחַ, שֶׁהַגְּלוּל שֶׁלָּהֶם גָּרַם
לָהֶם שְׂיָהוּי רָשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעָשׂוּ

(זכיות כּמה מהם, וּהַתְּקָרוּ בְּקֶצֶר שָׁנִים וְלֹא
הִשְׁתַּלֵּם לָהֶם) כּמה מיני טובות,
הֵבִיא אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּגִלְגּוּל לְהַשְׁלִים לָהֶם שְׂכָרָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֶהוּ שֶׁפְּתוּב וּמְשֻׁלָּם
לְשִׁנְאָיו אֶל פָּנָיו כּו', וְעָלִיהֶם
נֶאֱמַר וּבִכָּן רָאִיתִי רָשָׁעִים קְבוּרִים
וּבָאוּ כּו'. בִּינְיָתִים הִנֵּה רַבִּי פִּנְחָס
שִׁירָד מִהַיְשִׁיבָה הָעֲלִינָה,
וְנִרְאָה תַּחַת צֵלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן,
וְאָמַר לוֹ: מַה זֶה הַכֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה
עַל הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ נַעֲשֶׂה
הַכֵּל? אֵלֹא כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵד
יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, שִׁישׁ הַכֵּל אֲשֶׁר
נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, הַהַכֵּל שֶׁל
תְּפִלוֹת וְהַהַכֵּל שֶׁל הַתּוֹרָה נַעֲשֶׂה
עַל הָאָרֶץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁהִיא שְׂכִינָתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בֵּה
וְהָאָרֶץ הַדָּם רִגְלִי, וּמֵהוּ הַהַכֵּל
שֶׁנַּעֲשֶׂה עָלֶיהָ? אֵלֹא הַפֶּךָ הַכֵּל
וְתַמְצָא הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַכֵּל,
וְזוֹ הַנֶּפֶשׁ, וּבֵה עוֹלָה הַדְּבוּר,
הַרוּחַ יוֹצֵאת מֵאֶזֶן שְׁמַאל שֶׁל
הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַקּוֹל, וְהַקּוֹל
הוּא הָאֵילָן, שֶׁנִּחְלַק לְכַמָּה קוֹלוֹת
שֶׁהֵם עֲנָפֵי הָאֵילָן, וְהַפְּרִי שֶׁלוֹ
הוּא הַדְּבוּר, וְשִׁנְיָהֶם עֵץ פְּרִי, וְהֵם
גוֹף וּבְרִית, הָעֵץ זֶה ו', וְהַפְּרִי זֶה
י', אוֹת הַבְּרִית.

ה' הַתְּחַתּוּנָה שֶׁרֶשׁ הָאֵילָן, שִׁישׁ
בוֹ שְׁלֹשָׁה וָיִי"ם כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה
הָעֲנָפִים שֶׁל ש, ה' הָעֲלִינָה
שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים, וְהֵם שְׁלֹשַׁת
הַיְוִי"ם מִן וִיסַע וַיְבֵא וַיֵּט, זֶהוּ
עֵץ הַחַיִּים שֶׁעָקַר עֲנָפוֹ, שֶׁקָּצַץ
בְּנִטְיַעוֹת וְאֶסְתַּלַּק אֵיבָא, וְהַתְּמַר בְּאֵילָנָא

הַצְּדִיקִים, דְּאִית לוֹן עוֹתָרָא וּשְׁלָם וְאַרְיִכוֹ
דְּיוֹמִין בְּהַאי עֲלָמָא, אָמְרוּ לִיה בְּתַר דְּאִינוּן
רָשָׁעִים אֲמַאי אִית לוֹן כָּל הַאי יָקָר, אָמַר לוֹן
הַאי טוֹבָה דְּלֵהוֹן אִיהוּ הַכֵּל וְרַעוּת רִיחַ,
דְּגִלְגּוּלָא דְּלֵהוֹן גָּרַם לוֹן דְּהוּוּ רָשָׁעִים
גְּמוּרִים, וְעָבְדוּ (זְכוּוֹן כּמה מִנְיָהוּ, וְאֶתְקָצְרוּ בְּקֶצֶר שָׁנִים
וְלֹא אִשְׁתַּלֵּם לוֹן), כּמה מיני טְבִין, אִיִּיתִי לְהוֹן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִלְגּוּלָא לְאַשְׁלָמָא לוֹן
אֲגִרִיִּיהוּ בְּהַאי עֲלָמָא, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (דְּבָרִים
י') וּמְשֻׁלָּם לְשִׁנְאָיו אֶל פָּנָיו וְכו', וְעָלִיִּיהוּ
אֲתָמַר (קֵהֶלֶת ח') וּבִכָּן רָאִיתִי רָשָׁעִים קְבוּרִים
וּבָאוּ וְכו'. (דף קיא ע"ב) אֲדַהֲכִי הָא רַבִּי פִּנְחָס
קָא נְחִית מִמְּתִיבְתָא עֲלָאָה, וְאֶתְחַזִּי תַּחַת
טוֹלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לִיה מַאי הַכֵּל אֲשֶׁר
נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ אֲתַעְבִּיד הַכֵּל,
אֵלֹא כּמה דָּאֵת אָמַר (בְּרַאשִׁית ב') וְאֵד יַעֲלֶה מִן
הָאָרֶץ, דְּאִית הַכֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, הַכֵּל
דְּצִלוֹתִין וְהַכֵּל דְּאוּרִיִּיתָא אֲתַעְבִּיד עַל אַרְעָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהִי שְׂכִינְתִּיהָ, דְּאֶתְמַר
בֵּה (יִשְׁעִיָּה י"א) וְהָאָרֶץ הַדָּם רִגְלִי, וּמַאי נִיהוּ הַכֵּל
דְּאֶתְעָבִיד עָלֶיהָ, אֵלֹא הַפּוֹךְ הַכֵּל וְתַשְׁכַּחִיהָ
הַלֵּב, וּמִנְיָה נְפִיק הַכֵּל וְדָא נֶפֶשׁ וּבִיה סָלִיק
דְּבוּר, רוּחָא נְפִיק מֵאוּדְנָא שְׁמַאלָא דְלִבָּא,
וּמִנְיָה נְפִיק קָלָא, וְקָלָא אִיהוּ אֵילָנָא, דְּאֶתְפִּלַּג
לְכַמָּה קָלִין דְּאִינוּן עֲנָפִין דְּאֵילָנָא, וְאֵיבָא
דִּילִיָּה דְּבוּר, וְתַרְוִיָּהוּ עֵץ פְּרִי, וְאִינוּן גּוֹף
וּבְרִית, דָּא עֵץ ו', וְדָא פְּרִי י' אוֹת הַבְּרִית.

ה' תַּתָּאָה שְׁרָשָׁא דְאֵילָנָא, דְּאִית בִּיה תַּלַּת
וָיִי"ן לְקַבֵּל תַּלַּת עֲנָפִין דְּש, הַ עֲלָאָה תַּלַּת
עֲנָפִין, וְאִינוּן תַּלַּת וָיִי"ן מִן וִיסַע וַיְבֵא וַיֵּט,
הַאי אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים דְּאֶעְקַר עֲנָפוֹ דְּקָצַץ
בְּנִטְיַעוֹת וְאֶסְתַּלַּק אֵיבָא, וְהַתְּמַר בְּאֵילָנָא (דְּנִיָּאֵל
ד' יא) גִּדּוּ אֵילָנָא וְקַצְצוּ עֲנָפוֹהִי וְכו', בְּרַם עָקַר